

Finansowanie Odnawialnych Źródeł Energii

semestr zimowy 2010/2011

Wykład 5

dr Tomasz Kruszyński

Strategia lizbońska

Zintegrowany Pakiet Wytycznych

Rada Europejska

Komisja Europejska

Polityka Spójności

Wspólna Polityka Rolna

Wspólna Polityka Rybacka

Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW)

Strategiczne Wytyczne UE dla Polityki Rozwoju Obszarów Wiejskich

Strategiczne Wytyczne dla Zrównoważonego Rozwoju Sektora Rybołówstwa

Rozporządzenia unijne

Rzeczpospolita Polska

Strategia Rozwoju Kraju 2007–2015

Krajowy Program Reform

Narodowa Strategia Spójności (NSRO)

Narodowa Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich

Narodowy Plan Strategiczny dla Rybołówstwa

PO Kapitał Ludzki

PO Innowacyjna Gospodarka

PO Infrastruktura i Środowisko

16 regionalnych programów operacyjnych

PO Rozwój Polski Wschodniej

PO Europejskiej Współpracy Terytorialnej

PO Pomoc Techniczna

PO Rozwój Obszarów Wiejskich

PO Rybołówstwo i obszary przybrzeżne

RPO wojew.

POLITYKA SPÓJNOŚCI - programowanie

Strategiczne Wytyczne Wspólnoty dla Spójności na lata 2007-2013
(SWW)
-przyjęte 6 października 2006 r. decyzją Rady nr 2006/702/WE

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (NSRO)/Narodowa Strategia Spójności (NSS) – dokument przyjęty przez Radę Ministrów 29 listopada 2006 r., zaakceptowany przez KE 9 maja 2007 r.

Programy operacyjne – sektorowe i regionalne

POLITYKA SPÓJNOŚCI - programowanie

Narodowa Strategia Spójności (NSS)

cele:

1. Poprawa jakości funkcjonowania **instytucji publicznych** oraz rozbudowa mechanizmów **partnerstwa**

2. Poprawa jakości **kapitału ludzkiego** i zwiększenie spójności społecznej

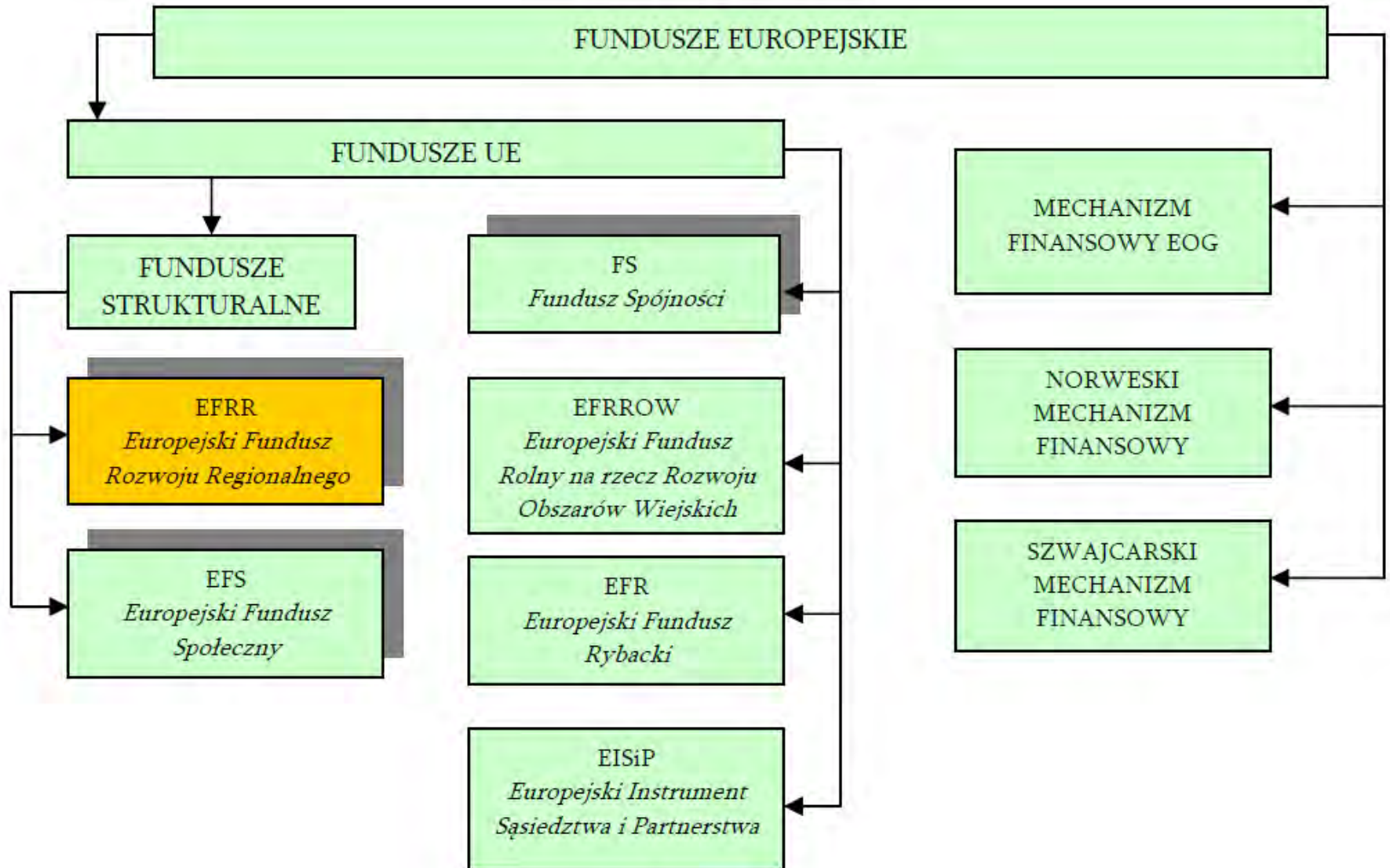
3. Budowa i modernizacja **infrastruktury technicznej i społecznej** mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów

4. Podniesienie konkurencyjności i **innowacyjności przedsiębiorstw**, szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług

5. Wzrost konkurencyjności polskich regionów i **przeciwdziałanie ich marginalizacji** społecznej, gospodarczej i przestrzennej

6. **Wyrównywanie szans** rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach **wiejskich**

POLITYKA SPOJNOŚCI – FINANSOWANIE

POLITYKA SPOJNOŚCI – FINANSOWANIE

instrumenty finansowe polityki spójności:

- alokacja dla Polski z funduszy UE wynosi:

- € Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR, ERDF) – **34 mld euro**
- € Europejski Fundusz Społeczny (EFS, ESF) – **9,7 mld euro**
- € Fundusz Spójności (Cohesion Fund) – **22,2 mld euro**

ponadto w ramach strukturalnej polityki rolnej i rybackiej:

- Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich – 13,2 mld euro
- Europejski Fundusz Rybacki – 0,7 mld euro

Fundusze unijne na energetykę odnawialną

fundusze europejskie

Podział środków UE na programy operacyjne w ramach polityk¹²

Program operacyjny	Fundusz	Alokacja (mld euro)	Udział (%)
Regionalne programy operacyjne (16)	EFRR	16,6	24,9
PO Infrastruktura i Środowisko	EFRR i FS	27,9	41,9
PO Kapitał Ludzki	EFS	9,7	14,6
PO Innowacyjna Gospodarka	EFRR	8,3	12,4
PO Rozwój Polski Wschodniej	EFRR	2,3	3,4
PO Pomoc Techniczna	EFRR	0,5	0,8
Programy europejskiej współpracy terytorialnej	EFRR	0,7	100
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013	EFROW	13,2	100
Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i przybrzeżnych	EFR	0,7	100

Polskie prawo powiązane z OZE

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne

Ustawa z dnia 26 maja 2000 r. o ratyfikacji Traktatu Karty Energetycznej oraz Protokołu Karty Energetycznej dotyczącego efektywności energetycznej i odnośnych aspektów ochrony środowiska.

Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji

Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane

źródła środki finansowe dla podmiotów realizujących inwestycje z zakresu OZE

➤ środki finansowe własne

➤ środki finansowe zewnętrzne

- środki sektora prywatnego
— np. venture capitals

- środki sektora finansów publicznych – art. 5 *Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Finansach Publicznych*

- 1) „(...) dochody publiczne

- 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)

- 3) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2

- 4) przychody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych (...)”

USTAWA O FINANSACH PUBLICZNYCH (Dz. U. Nr 157, poz. 1240)

- wejście w życie – 1.01.2010 r.
- "Zmiana ta ma służyć racjonalizacji i przejrzystości finansów publicznych,, - Elżbieta Suchocka-Roguska wiceminister finansów
- art. 3 - finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowywaniem, w szczególności:
 - 1) gromadzenie dochodów i przychodów publicznych;
 - 2) wydatkowanie środków publicznych;
 - 3) finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa;
 - 4) zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne;
 - 5) zarządzanie środkami publicznymi;
 - 6) zarządzanie długiem publicznym;
 - 7) rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.
- w budżecie państwa wyodrębniono budżet środków europejskich oraz przyjęto zasadę, iż płatności ze środków europejskich będą dokonywane na rzecz beneficjentów przez **Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK)**

USTAWA O FINANSACH PUBLICZNYCH

- art. 5 – środkami publicznymi są:
 - 1) „(...) dochody publiczne
 - 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)
 - 3) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2
- art. 5 pkt 3 – do dochodów publicznych zalicza się: środki pochodzące z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rybackiego (...),
 - 2) niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) (...):
 - a) Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014,
 - b) Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014,
 - c) Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy;
 - 3) środki przeznaczone na realizację programów przedakcesyjnych oraz Programu Środki Przejściowe;
- 4) środki na realizację Wspólnej Polityki Rolnej:
 - a) Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej „Sekcja Gwarancji”,
 - b) Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji,
 - c) Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich

USTAWA O FINANSACH PUBLICZNYCH

- zakłady budżetowe tylko w sferze samorządowej wyłącznie w wybranych dziedzinach:
 - gospodarka mieszkaniowa
 - usługi komunalne
 - wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, **zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz**
 - cmentarze
- Wieloletni Plan Finansowy Państwa - uchwalany przez Radę Ministrów na cztery lata i podlegający corocznej aktualizacji
- saldo przepływu środków pomiędzy Polską a UE w zakresie środków unijnych nie jest wliczane do bilansu sektora finansów publicznych. Natomiast **przychodami pochodzącymi z nadwyżki budżetu środków europejskich może być pokryty deficyt** budżetu państwa oraz inne pożyczkowe potrzeby budżetu państwa
- deficyt związany ze środkami europejskimi **nie będzie wliczany do deficytu budżetu państwa**, a jego finansowanie będzie stanowić dodatkową potrzebę pożyczkową budżetu państwa
- roczny plan finansowy – budżet – inwestycje roczne i wieloletnie
- środki niewygasające z upływem roku budżetowego

USTAWA O FINANSACH PUBLICZNYCH - DOTACJA ROZWOJWA

dotacja rozwojowa – wydatki budżetu państwa podlegające szczególnym zasadom rozliczania, przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rybołówstwa lub projektów realizowanych w ramach tych programów

samorząd województwa otrzymuje dotację rozwojową na realizację RPO w formie zaliczki (dotacja stanowi dochód tej jednostki)

dotacja przyznana na finansowanie Programu Operacyjnego podlega rozliczeniu w określonym w umowie z dysponentem tych środków (Minister Rozwoju Regionalnego), nie może on jednak być dłuższy niż 90 dni od zakończenia Programu (art. 210)

dotacja jest udzielana raz w ciągu roku budżetowego (na początku) i przekazywana w kwartalnych transzach na wskazany rachunek bankowy danej instytucji

w ramach RPO dotacji beneficjentom udziela Instytucja Zarządzająca danym programem

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych

postępowanie o udzielenie zamówienia – postępowanie wszczynane w drodze publicznego ogłoszenia o zamówieniu lub przesłania zaproszenia do składania ofert albo przesłania zaproszenia do negocjacji w celu dokonania wyboru oferty wykonawcy, z którym zostanie zawarta umowa w sprawie zamówienia publicznego, lub – w przypadku trybu zamówienia z wolnej ręki – wynegocjowania postanowień takiej umowy

najkorzystniejsza oferta – oferta, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia publicznego, albo ofertę z najniższą ceną, a w przypadku zamówień publicznych w zakresie działalności twórczej lub naukowej, których przedmiotu nie można z góry opisać w sposób jednoznaczny i wyczerpujący – ofertę, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia publicznego

kontrakt publiczny - odpłatne świadczenie umowne niepieniężne zamawiane przez jednostki sektora publicznego lub wyjątkowo przez inne podmioty w celu realizacji zadań publicznych - *art. 2, pkt 13 p.z.p.*

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE cd...

- nie stosuje się Ustawy do zamówień, których wartość wyrażona w złotych nie przekracza kwoty 14 000 euro (art. 4 ust. 1 pkt 8)
- zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy dzielić zamówienia na części lub zaniżać jego wartości (art. 32, ust. 2)
- zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców (art. 7)
- postępowanie o udzielenie zamówienia jest jawne (art. 8, ust. 1)
- podstawowymi trybami udzielania zamówienia są przetarg nieograniczony oraz przetarg ograniczony (art. 10, ust 1)
- zamawiający żąda od wykonawców wniesienia wadium, jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE cd...

kwoty progowe - art. 11 ust. 8 P.z.p.

→ **Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów** z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń *Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich*

	Zamawiający wskazani w art. 3 ust.1 pkt 1 i 2 (państwowe instytucje centralne)	Pozostali zamawiający	przy udzielaniu zamówień sektorowych
usługi	125 000 euro	193 000 euro	387 000 euro
dostawy	125 000 euro	193 000 euro	387 000 euro
roboty budowlane	4 845 000 euro	4 845 000 euro	4 845 000 euro

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE cd...

przetarg nieograniczony – terminy:

- poniżej progów – 7 i 14 dni (roboty budowlane)
- powyżej progów – 40/47 dni
- ze wstępnym ogłoszeniem informacyjnym – 20/29 dni

przetarg ograniczony – terminy:

- postępowanie o dopuszczenie do przetargu:
 - poniżej progów – 7 dni (roboty budowlane)
 - powyżej progów – 30/37 dni lub 10/15 dni jeśli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia
- postępowanie o udzielenie zamówienia:
 - poniżej progów – 7 i 14 dni (roboty budowlane)
 - powyżej progów – 40 dni lub 10 dni jeśli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia
 - ze wstępnym ogłoszeniem informacyjnym – 22 dni

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE cd...

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia (SIWZ) zawiera co m. in.:

- nazwę (firmę) oraz adres zamawiającego
- tryb udzielenia zamówienia
- opis przedmiotu zamówienia
- termin wykonania zamówienia
- *warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków*
- wykaz oświadczeń lub dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu
- informacje o sposobie porozumiewania się zamawiającego z wykonawcami oraz przekazywania oświadczeń lub dokumentów, a także wskazanie osób uprawnionych do porozumiewania się z wykonawcami
- wymagania dotyczące wadium
- termin związania ofertą
- opis sposobu przygotowywania ofert
- miejsce oraz termin składania i otwarcia ofert
- opis sposobu obliczenia ceny
- opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty, wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów i sposobu oceny ofert
- informacje o formalnościach, jakie powinny zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego
- wymagania dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy

PROGRAM OPERACYJNY WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UE

Szczeble programowania

▪ **program operacyjny** zawiera:

- diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej wspieranego obszaru lub sektora z analizą sytuacji pod kątem mocnych i słabych stron
- strategię rozwoju sektora/regionu z uzasadnieniem wybranych osi priorytetowych,
- informacje o osiach priorytetowych i ich celach np.:
 - OŚ PRIORYTETOWA I: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA
- plan finansowy – tabele finansowe w podziale na lata i osie priorytetowe
- prognozę oddziaływania programu na środowisko

▪ **oś priorytetowa** programu zawiera m. in:

- cel
- opis
- uzasadnienie
- przewidywane efekty realizacji

PROGRAM OPERACYJNY WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UE

- szczegółowy opis **priorytetów** programu operacyjnego („Uszczegółowienie”, SZOP) zawiera:
 - informacje nt. kwalifikowalności wydatków,
 - opis systemu realizacyjnego finansowania programu,
 - podział osi priorytetowych na działania i poddziałania,
 - opis systemu wyboru projektów w ramach programu, w tym:
 - tryb dokonywania wyboru projektów
 - procedura oceny formalnej i merytorycznej wniosku o dofinansowanie
 - wskazanie instytucji odpowiedzialnej za wydanie ostatecznej decyzji w sprawie dofinansowania projektu oraz podpisanie umowy,
 - rozwiązania dotyczące procedury odwoławczej
 - wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji programu

PROGRAM OPERACYJNY WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UE

- **działania i poddziałania** zawierają m. in. informacje o:
 - przykładowych rodzajach projektów
 - rodzajach beneficjentów uprawnionych do otrzymania pomocy
 - trybie naboru i oceny wniosków o dofinansowanie
 - poziomie alokacji finansowej przeznaczonej na finansowanie działania
 - maksymalnym udziale dofinansowania w wydatkach kwalifikowanych na poziomie projektu (%)
 - minimalnym wkładzie własnym beneficjenta
 - pomocy publicznej
 - minimalnej i maksymalnej wartości projektu